

Møte i Kommunestyret den 21.02.2019 - Sak: 19/19

Saksutvalget fremmet følgende endringsforslag til punkt 9:

«Øyer kommune ser det som viktig at fjellstyret og i tilfelle allmenningstyret gis rett til å uttale seg før Statskog SF tar avgjørelser om grundisponeringstiltak. Kommunen støtter flertallets forslaget til §6-1».

Saksutvalgets forslag til endring ble enstemmig vedtatt med 24 stemmer.

Saksutvalgets forslag til høringsuttalelse ble enstemmig vedtatt med 24 stemmer.

Vedtak i Kommunestyret:

Kommunestyret avgir følgende høringsuttalelse til NOU 2018:11 :

1. Øyer kommune støtter hovedlinjene i lovutkastet i NOU 2018:11. Kommunen støtter at fjelloven og statsallmenningsloven avløses av en ny fjellov. Dette vil befeste de gamle bruksrettene i statsallmenningene. Det er positivt at den nye loven skal hete *Fjelloven*. Det framhever fjellet som begrep, med de ressurser og herligheter man i allmenningsbygdene fra gammel tid har basert mye av eksistensgrunnlaget på. Det vil klargjøre bruksrettslige forhold som tidligere har vært uklare og tydeliggjøre forvaltningen av de ulike bruksrettene. Kommunen mener det er viktig at lovarbeidet fullføres nå og at en ny fjellov er i tråd med mandatet for lovutvalgets arbeid.
2. Statsallmenningen er en viktig fellesressurs for gardsbruk med bruksrett, de virkesberettigede og bygdefolket for øvrig. For å styrke vernet om bruksrettene, mulighetene for næringsutvikling innenfor de etablerte bruksrettene og allmenhetens interesser mot særinteresser, er det et ønske at formålsparagrafen § 1-1 presiserer at statsallmenningen er en fellesressurs. Nytt forslag til § 1-1 første ledd, første punktum lyder som følger: «Denne lova har til formål å legge til rette for ein berekraftig bruk av statsallmenningene *som fellesressurs*, til beste for dei med allmenningsrett, for samisk reindrift, for allmenningsbygdene og for allmenta.»
3. Øyer kommune mener det dynamiske elementet i allmenningsretten er godt ivaretatt ved lovforslaget og støtter prinsippet om at bruksrettene må kunne utvikles «i samsvar med tida og tilhøva» omtalt i §2-2. Dette er viktig for å opprettholde bruksretten selv i omstillingstider hvor det kan være behov for å nytte naturressursgrunnlaget på nye måter i jordbruket.
4. Øyer kommune støtter forslaget til § 2-5 om at det opprettes et bruksrettsregister for hver statsallmenning. Kommunen mener Staten må legge til rette for at bruksrettsregisteret tilknyttes matrikkelen for å oppnå en effektiv drift av systemene.
5. Øyer kommune støtter forslaget til § 3-1 om at kommunestyret skal utnevne fjellstyret etter den foreslåtte sammensetning. Herunder at kommunestyret skal velge de bruksberettigedes representanter blant de som er forslått av allmenningsårsmøtet.

Adresse:

Telefon:

Telefaks:

Bankgiro:

Postgiro:

2002.07.00050

0804 5457908

Dir.tlf: 61224544

Det er viktig at antall representanter i fjellstyret kan være flere enn fem. På en slik måte sikres adgang til en gjennomgående representasjon ved eventuelle kommunesammenslåinger der det berører flere statsallmenninger.

6. Øyer kommune støtter at de bruksberettigedes rett til tilleggsjord klargjøres i § 4-4. Samtidig er det viktig å understreke at fjellstyret må legge klare rammer for utvisning for å sikre en effektiv arealutnyttelse i samsvar med de faktiske behov. Kommunen støtter mindretallsforslaget om at utvist tilleggsjord kan leies bort etter samtykke fra fjellstyret. Utleie bør kun tillates til andre bruk med bruksrett. Det vil sikre allmenningsbrukets ressurser også i perioder med redusert eller opphold av egen drift. Det vil fremme en aktiv bruk av arealressursene og kan være til gagn for andre eiendommer med allmenningsrett. Kommunen tilrår at driveplikten i jordloven § 8 opprettholdes også for jord utvist av fjellstyret i statsallmenningen.
7. Øyer kommune støtter mindretallets forslag til § 4-11 om at seterbrukere som har mistet allmenningsretten kan søke Statskog SF om å beholde seterhusene på festet tomt. Dette bør være en adgang som kan nyttes i enkelte tilfeller der det eksempelvis kan være hensyn til bygningsvern som gjør seg gjeldende. Det kan og bidra til bruksrasjonalisering av mindre og urasjonelle landbrukseiendommer. Kommunen støtter ikke at tomta kan opprettes som selveiertomt.
8. Øyer kommune støtter at gjeldende regler for jakt og fiske videreføres i kapittel 5. Særlig viktig framholdes betydningen av de innenbygdsboendes rettigheter, dette er privilegier som fortsatt bør forbeholdes de som bor i allmenningsbygdene. Det foreslås at formuleringen «*under like vilkår*» i §5-12 første ledd fjernes.
9. Øyer kommune ser det som viktig at fjellstyret og i tilfelle allmenningsstyret gis rett til å uttale seg før Statskog SF tar avgjørelser om grundisponeringstiltak. Kommunen støtter flertallets forslaget til §6-1.
10. Øyer kommune støtter lovforslaget i § 6-2 som forbyr salg av statsallmenningsgrunn med de unntakene som følger av lov. Dette er viktig for å demme opp mot utbyggingsinteresser og at statsallmenningsgrunn blir gjenstand for eiendomsspekulasjon.
11. Øyer kommune støtter lovforslaget i § 6-4 om at alle brutto inntekter etter grundisponering skal fordeles likt mellom fjellkassa og grunneierfondet. Dette er viktig for å kunne tilbakeføre det økonomiske utbyttet av de gevinster som skapes lokalt til bruk i og for allmenningene.
12. Øyer kommune støtter lovforslaget i kapittel 7 om at skogforvaltningen i de statsallmenninger hvor det er virkesrett tillegges fjellstyret. Dette vil styrke næringsgrunnlaget lokalt og bidra til at inntektene tilfaller de områder hvor de er skapt.
13. Øyer kommune støtter lovforslaget i § 7-3 som gir de virkesberettigede i statsallmenninger med virkesrett med 2/3-dels flertall adgang til å søke skogen og virkesretten forvalta etter bygdeallmenningsloven.

14. Øyer kommune støtter lovforslaget i § 7-4 om at det skal være allmenningsfond i statsallmenninger med virkesrett og at forvaltningen av allmenningsfondet skal ligge til fjellstyret. Ved grunndisponeringstiltak som ikke gjelder bortfeste til hytter og hoteller, og som legger begrensninger i utnyttelse av virkesretten, bør en forholdsmessig andel av brutto inntekter tilfalle allmenningsfondet.
15. Øyer kommune støtter lovforslaget i kapittel 9 om at fjellstyrene i tillegg til å være oppsyn etter fjellova, også skal føre tilsyn med statsallmenningen for grunneier og utøve kontroll på statens vegne med lovene nevnt i naturoppsynlova § 2 m.m. Kommunen mener det er hensiktsmessig å samle flere oppsynsoppgaver til fjellstyret, dette vil gi god lokal forankring, en kan utnytte ressursene på en bedre måte og det vil gi bedre tjenester for lokalsamfunnet og de som bruker fjellet. Kommunen fraråder mindretallsforslaget til § 9-1 som begrenser adgangen til at ansatte i fjellstyrene kan utføre offentligrettslige oppsynsoppgaver.

Ole Hageløkken
Leder i saksutvalget